

ԲԱՐԻ ԼՈՒՐ

Լույս է տեսնում 2009թ. մայիսից

Հայաստանի Ավետարանի Հավատքի քրիստոնյաներ

Ամսաթերթ / Փետրվար, 2011թ., N 2 (20)

Մի մարդ տուն տարավ թիթեռի հարսնյակն ու սկսեց ուշի ուշով հետևել նրան: Եվ ահա, ժամանակի ընթացքում հարսնյակն սկսեց փոքր-ինչ բացվել: Նորածին թիթեռնիկը մի քանի ժամ շարունակ ամբողջ ուժով փորձում էր դուրս գալ բացված նեղ ճեղքից: Բայց ամեն ինչ ապարդյուն էր, և թիթեռը դադարեցրեց պայքարը: Թվում էր, թե նա դուրս սողաց ինչ-քան կարողացավ, և ամբողջությամբ դուրս գալու համար այլևս ուժ չմնաց: Այդ ժամանակ մարդը որոշեց օգնել խեղճ թիթեռին: Նա վերցրեց փոքրիկ մկրատը և մի փոքր կտրվածք արեց հարսնյակի վրա: Թիթեռնիկը հեշտությամբ դուրս պրծավ այնտեղից: Բայց, չգիտես ինչու, նրա մարմինը ուռած-պրկված էր, իսկ թևերը՝ չորացած ու կծկված: Մարդը շարունակեց հետևել թիթեռին՝ կարծելով, որ շուտով նրա թևերը կուղղվեն և ուժեղ կդառնան, այնքան ուժեղ, որ կկարողանան թռչել ժամանակ պահել նրա մարմինը, որն էլ ընկավ առ ընկավ իր ճիշտ ձևը կընդունի: Բայց դա

այդպես էլ տեղի չունեցավ: Թիթեռն ընդմիշտ մնաց ուռած մարմնով ու չորացած թևերով: Նա կարողանում էր միայն սողալ. նրան վիճակված չէր թռչել:

Մարդը, իր բարությանը ու շտապողականությանը օգնելով թիթեռնիկին, չգիտակցեց մի բան. այդ նեղ հարսնյակը և նեղիկ ճեղքից դուրս գալու համար պայքարելու անհրաժեշտությունը մտածված է Աստծու կողմից: Միայն այդպես է թիթեռի մարմնի մեջ եղած հեղուկը հոսում թևերի մեջ, և միայն այն ժամանակ, երբ միջատը հայտնվում է հարսնյակից դուրս՝ ազատության մեջ, նա գրեթե պատրաստ է թռչել:

Շատ հաճախ պայքարն այն է, ինչը մեզ կյանքում օգուտ է բերում: Եթե Տերը թույլ տար կյանքն անցնել առանց փորձությունների, մենք «հաշմանդամներ» կլինեինք: Մենք չէինք լինի այնքան ուժեղ, որքան կարող էինք լինել և երբեք չէինք իմանա, թե ինչ բան է թռչելը:

ՆԵՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՓՈՐՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Նեղություններն ու փորձությունները հոգևոր մարդու կյանքում անհրաժեշտ են՝ Աստծուն մոտեցնելու ու սրբացնելու համար:

Հայտն.21:9-10-ում կարդում ենք, որ հրեշտակը Հովհաննեսին ասում է. «Եկուր ցուցնեմ քեզի հարսը՝ Գառնուկին կինը», բայց ցույց է տալիս սուրբ Երուսաղեմը, որ ուներ Աստծու փառքը: Հետո Հայտն. 21:18-20-ում ասվում է, որ քաղաքը զուտ ոսկուց էր՝ ապակու նման մաքուր, իսկ քաղաքի պարսպի հիմերը տասներկու տեսակ պատվական քարերով էին զարդարված՝ հասպիս, շափյուղա, քաղկեդոն.... և վերջինը՝ ամեթով: Մենք գիտենք, որ սուրբ Երուսաղեմը եկեղեցին է, որը կազմված է ոսկուց ու տարբեր տեսակի թանկարժեք ու պատվական քարերից: Մաքուր ոսկին խորհրդապատկերում է աստվածությունը. այն, ինչն Աստծուց է՝ ոսկի է ու ապակու նման մաքուր: Երբ ոսկին անցնում է հալոցքով, մաքրվում է: Նոր Երուսաղեմին հատկանշական է մաքուր, առանց խառնուրդի ոսկին: Բայց, ինչպես նշված է վերը՝ Հայտն.21:19-20-ում, քաղաքի պարսպի հիմերը տասներկու տեսակ պատվական քարերով էին զարդարված: Ուրեմն, հոգևոր տաճարը կառուցելու համար, ոսկուց բացի, անհրաժեշտ են նաև պատ-

վական քարեր: Թանկարժեք քարերի և ոսկու միջև շատ մեծ տարբերություն կա. ոսկին քիմիական տարր է ու անմիջականորեն ստեղծվել է Աստծու կողմից, իսկ թանկարժեք քարերը քիմիական տարրեր չեն և ակնթարթորեն չեն ստեղծվել, դրանք միացություններ են: Թանկարժեք քարերն առաջանում են տարբեր քիմիական տարրերից՝ որպես երկար տարիների ջերմության, կրակի և տարբեր ճնշումների ներգործության արդյունք:

Այդպես էլ Մուրը Հոգին մեզ տանում է տարբեր փորձությունների ու նեղությունների միջով, որպեսզի հոգևոր տաճար կառուցելու համար թանկարժեք քարեր դարձնի: Դրա համար Պետրոս առաքյալն ասում է, որ մենք օտար բան չհամարենք բոլորքոված նեղությունը, որը մեզ փորձելու համար է: Փորձության ու նեղության նպատակը մեզ պատվական քարեր դարձնելն է, որպեսզի «Դուք ալ կենդանի քարերու պես շինուիք հոգևոր տաճար մը, սուրբ քահանայութիւն մը, Յիսուս Քրիստոսի ձեռքով Աստուծոյ հաճելի հոգևոր պատարագներ մատուցանելու» (Ա Պետր. 2:5):

Երբ մենք ընդունում ենք Տիրոջը, Նա Իր կյանքը տալիս է մեզ ու մենք վերստին ծնվում ենք՝ դա ոսկին է, բայց մեր մեջ կա նաև հին մարդը՝ մեր «ես»-ը, որը պիտանի չէ Նոր

Երուսաղեմի շինարարության համար: Եթե մենք ուզում ենք մոտենալ Աստծուն, լցվել Սուրբ Հոգով և ավելի լավ ճանաչել Քրիստոսին, առաջին հերթին պետք է Աստծու լույսի տակ տեսնենք մեր ներսն ու կարողանանք զանազանել այն, ինչն Աստծուց է ու այն, ինչն Աստծուց չէ: Մեր ներսն ավելի լավ տեսնելու և դեպի Տերը գնալու համար Աստված մեզ տանում է նեղությունների ու փորձությունների միջով:

Երբեմն մարդն ինքն իրեն չի ճանաչում, բայց Աստված գիտե, թե ինչ կա յուրաքանչյուրի սրտում, դրա համար Տերը նեղություն ու փորձություն է թույլ տալիս, որպեսզի մարդը տեսնի իրեն այնպիսին, ինչպիսին կա: Մարդը մտածում, կամ էլ նույնիսկ ասում է, թե այս կամ այն իրավիճակում ինքն այսպես կամ այնպես կվարվեմ, բայց երբ գալիս է փորձությունը, այլ կերպ է վարվում: Կամ ասում է. «Ինձ հասցրին մի վիճակի, երբ ասացի այն, ինչ մտածում էի»: Աստված բացում է բոլոր ծածուկ վիճակները, որպեսզի ամեն մարդ տեսնի իր սրտի ողջ եղածը: Երբ Աստված բժշկեց Եզեկիա թագավորին, նա շնորհակալություն չմատուցեց, քանի որ նրա սիրտը հպարտացավ: Եզեկիան չէր տեսնում իր հպարտ սիրտը, բայց Աստված, լինելով սիրող Հայր՝ ուզեց, որ Եզեկիան տեսնի ու իր սրտի եղածը գիտենա: «...Աստուած զանկալ թողուց որպեսզի փորձե, ու բոլոր անոր սրտին մեջ եղածը գիտնայ» (Բ Մնաց. 32:31):

Նեղությունների և փորձությունների ժամանակ երևում է՝ կա՞ արդյոք մարդու սրտում թշնամություն, նախանձ, նեղացկոտություն, չարախոսություն և այլն:

Աստված ուզում է մեզ Նոր Երուսաղեմի շինարարության համար պատվական քարեր դարձնել, հեռացնել մեր միջից այն, ինչը մարմնավոր է ու Իրենից չէ: Այդ նպատակով Տեր Հիսուս Քրիստոսն ուզում է մեզ տանել նեղությունների ու փորձությունների միջով, որպեսզի մենք մեր անձերն ուրանանք և ապավինենք միմիայն Աստծուն: Դա նշանակում է, որ մենք պետք է ուրանանք մեր անձը, վերցնենք մեր խաչն ու գնանք Քրիստոսի ետևից: Երբ մենք նեղ դռնով ենք ներս մտնում ու գնում ենք նեղ ճանապարհով, այն մաքրում է մեզ ու տանում դեպի հավիտենություն: Ով սեսա մարգարեությունում կարդում ենք. «Ես պիտի երթամ ու իմ տեղս դառնամ, մինչև անոնք իրենց յանցատր ըլլալը խոստովանին, ու իմ երեսս փնտռեն. Երբ նեղութեան մեջ մտնեն, զիս կանուխ պիտի փնտռեն» (Ովսեա 5:15):

Այստեղ Աստծու Խոսքը բացում է մեզ, որ նեղության մեջ մարդը խոստովանում է իր հանցանքը, փնտրում է Աստծուն ու գնում դեպի Տերը:

Հիշենք ազնվականին (Հովհ.4:46-54), թե ինչպես նա թողեց Հերովդեսի պալատն ու եկավ Գալիլիայի Կանա քաղաքը՝ Քրիստոսին տեսնելու ու իր մահամերձ միակ որդու համար բժշկություն խնդրելու: Հիշենք, թե ինչպես Հայրուք, որ ժողովրդապետ էր՝ իշխան, չնայելով իր պաշտոնին՝ ողջ ժողովրդի առջև խոնարհվեց ու ընկավ Հիսուսի ոտքերը և աղաչեց իր միակ աղջկա համար, որ մեռնելու մոտ էր: Այո՛, նեղություններն ու փորձությունները խոնարհության են տանում: Պողոս առաքյալին նույնպես տրվեց նեղություն. «Եվ որ չըլլայ թե ես հպարտանամ խիստ շատ յայտնութիւններուն համար, ինձի մարմնի խայթոց մը տրուեցաւ, Մատանայի հրեշտակ մը, զիս նեղելու հա-

մար...» (Բ Կորնթ. 12:7):

Խոնարհվել՝ նշանակում է բոլոր հանգամանքներում վստահել Աստծուն և ամբողջությամբ ապավինել Նրան: Աստված Պողոսին սովորեցնում էր խոնարհվել, որպեսզի նա միշտ հիշեր, որ կախված է Աստծուց, դրա համար էլ Պողոսը միշտ հուսացած էր Տիրոջ գործյանը: Պետք է միշտ հիշել, որ քրիստոնյայի կյանքում պատահում են շատ անհասկանալի երևույթներ, բայց պետք է խոնարհվել՝ իմանալով, որ Աստված հոգում է մարդու մասին հանուն ապագա բարօրության և առաջնորդում է այնպես, որ նա չկորցնի հավիտենական կյանքը:

Նեղություններով ու փորձություններով անցած քրիստոնյան կարող է հասկանալ մեծ իրավիճակների մեջ գտնվող մարդկանց և նրանց մխիթարել այն մխիթարությամբ, որով Աստված մխիթարել է իրեն: Դժվարություններ տարած մարդը կարող է հասկանալ և ցավակից լինել ուրիշներին: Պետք է սեփական անձի նկատմամբ խիստ լինել, իսկ ուրիշների հանդեպ՝ ողորմած: Ավելի լավ է մխիթարել, քաջալերել, քան հարցնել. «Աստված ինչի՞ համար է քեզ պատժում»: Հալածանքների և դժվարությունների ժամանակ մարդիկ մոտ են Աստծուն, իսկ ազատությունը և հանգստությունը տանում են ունայնության և մարմնավոր հաճույքների: Աստված նախանձալոր է Իր զավակների հանդեպ, և երբ նրանք հեռանում են Իրենից, Նա դժվարությունների միջոցով նրանց մոտեցնում է Իրեն: Աստված ուզում է, որ մեր բոլոր հոգսերն Իրեն հանձնենք, քանի որ Ինքը մեզ համար հոգում է:

Փորձություններն օգնում են հասկանալ, թե կյանքում ի՞նչն է կարևոր և ի՞նչը՝ ոչ: «...այս ժամանակին չարչարանքները բան մը չեն գալու փառքին քով՝ որ մեզի պիտի յայտնուի» (Հռոմ. 8:18):

Երբ քրիստոնյան անցնում է փորձություններով, նրա մեջ արժեքների վերագնահատում է կատարվում, և նա սկսում է հասկանալ, որ երկրային ամեն բան ոչնչություն է այն հավիտենական խոստումների համեմատությամբ, որոնք Աստված Քրիստոսով պարգևում է Իր զավակներին: Դրա համար բոլոր դժվարությունների ժամանակ պետք է հավատով նայել Աստծու խոստումներին:

Քրիստոսի չարչարանքներին մասնակից լինելով, հաղթահարելով մարմնավոր ցանկություններն ու գայթակղությունները, աշխարհի մարդկանց, դիվա-

կան ուժերի տարբեր փորձությունները՝ Եկեղեցին լցվում է Աստծու լեցունությամբ՝ Քրիստոսով հասնելով կատարելության: Եվ նրա համար, ով կատարում է ընթացքն ու պահում է հավատը, պատրաստվում է արդարության պսակը, և բացվում են յոթերորդ օրվա հավիտենական հանգստի և փառքի դարպասները՝ լինելու Քրիստոսի հետ՝ Նրա Եկեղեցու մեջ:

Սիրելի՛ եղբայր կամ քույր, եթե այսօր դու գտնվում ես նեղության կամ փորձության մեջ, հիշի՛ր, որ Տերն ուզում է քեզ պատվական մարգարիտ դարձնել Նոր Երուսաղեմի համար: Ուրեմն, համբերի՛ր, մինչև կգա Տերն ու քեզ կտանի Իր մոտ:

**Հրահատ Ամիրբեկյան
ավագ հովիվ**

ԱՂՈԹՔԻ ԿԱՐԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

«Ու ելաւ իր սովորութեանը պէս Չիթենեաց լեռը գնաց. աշակերտներն ալ իր ետևէն գացին»:
Հովկաս 22:39

Այստեղից հասկանալի է դառնում, որ աղոթելը Տեր Հիսուսի համար սովորություն էր: Նա աշակերտներին հորդորեց փորձության մեջ չընկնելու համար աղոթել: Նա սաստիկ նեղության մեջ ավելի ջերմեռանդ էր աղոթում, և հրեշտակը զորացնում էր Նրան: Հիսուսն ասում է. «Ես Հոր

մեջ եմ, Հայրը իմ մեջ է», բայց քանի որ Նա մահ մարմնի մեջ էր, հոգու պատերազմ կար, և կար զորանալու կարիք: Հոգևոր կյանքում բոլորի մոտ էլ լինում է այդ պատերազմը: Անկախ նրանից, թե փորձություններն ինչ չափի են կամ խավարն ինչքան է մեծանում ձեր շուրջը, կա մի հաղթություն: Փորձությունների մեջ հաղթանակը տրվում է Սուրբ Հոգու զորությամբ՝ հավատքով և աղոթքով: Պետք է լինել սրբված, մեղքից մաքրված, պետք է Աստծու հետ անձնական մտերիմ կապ ունենալ: «Հնազանդ զաւակներու պէս, ոչ թէ ձեր տգիտութեան ատենին առաջին ցանկութիւններովը վարուելով, հապա ձեզ կանչող Սուրբին պէս դուք ալ սուրբ եղէք ձեր բոլոր վարմունքներուն մէջ» (Ա Պետր. 1:14-15):

Աղոթքի ժամանակ ենք Աստծուց ուժ ու զորություն առնում: Աղոթքը զորացնում է, իսկ Սուրբ Հոգին բացում է Աստծու խորհուրդները: Հավատացյալի մոտ պարտությունները լինում են այն ժամանակ, երբ նրա մոտ պակասում է և՛ Աստծու Խոսքի հետ հաղորդակցությունը, և՛ աղոթքի կյանքը: Աստծուն մոտիկ մարդիկ բոլորն էլ ունեցել են անձնական աղոթքի կյանք: Եթե մենք ցանկա-

նում ենք, որ Աստված մեր կյանքում փառավորվի, մենք նույնպես պետք է Աստծու հետ ժամանակ անցկացնենք աղոթքի մեջ:

Մովսեսը միշտ խոսում էր Աստծու հետ: Երբ Իսրայելի բանակը պատերազմի մեջ էր, Մովսեսը բարձրացել էր լեռը աղոթելու: Պատերազմը գնալով թեժանում էր, և Մովսեսի ձեռքերն սկսեցին հոգնել ու թուլանալ: Այդ ժամանակ Իսրայելը սկսեց նահանջել, բայց Մովսեսի նման աստվածապաշտ մարդիկ՝ Ահարոնը և Ովրը, բռնեցին նրա ձեռքերից ու վեր բարձրացրին, և Իսրայելը նորից սկսեց հաղթել: Յուրաքանչյուր աղոթողի համար շատ կարևոր է, որ մյուս հավատացյալներն իրեն սատարեն իրենց աղոթքներով: Մենք պետք է այնպես աղոթենք, ինչպես կաղոթեինք մեր անձի համար: Հենց այդ ժամանակ է Սուրբ Հոգին այցելում, և մեր աղոթքները տալիս են իրենց արդյունքը: Իսրայելի հաղթանակը միայն Մովսեսով չեղավ, նրան սատարեցին Ահարոնը և Ովրը:

Այսպիսով, հավատացյալի կյանքում կարևոր պայման է, որ մախ՝ ինքը ունենա իր անձնական աղոթքի կյանքը, և ապա՝ մյուսներն իրենց աղոթքներով սատարեն նրան: Այն հավատացյալները, ովքեր մասնակցում են աղոթքաժողովների, գնալով ավելի են զորանում և իրենց կյանքում զգում են Աստծու ներկայությունը: Եղել են քույրեր, որ աղոթքաժողովի գնալու համար հալածվել են իրենց ամուսինների կողմից, բայց նրանց աղոթքների արդյունքում ամուսիններն ապաշխարել են:

Սիրելի՛ եղբայրներ ու քույրեր, երբ այցելում եք միմյանց, ոչ թե պարապ ու անպտուղ զրույցներ անցկացրեք, այլ տեղ տվեք աղոթքներին և հոգևոր զրույցներին: Թո՛ղ աղոթելը և Աստծու Խոսք կարդալը դառնա ձեր կյանքը: Երբ աղոթքի ժամանակ մարդը զգում է Սուրբ Հոգու ներկայությունը, չի ձանձրանում, ինչքան էլ աղոթքը երկար տևի: Կյանքում ամեն մի քայլ անելուց առաջ հարցրե՛ք Աստծու կամքը, որ բարի է, հաճելի ու կատարյալ:

Աստծու ծառա
Մամիկոն Ղազարյան

ԱՂՈԹՔԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔԸ (Վկայություն)

Մեր անգամ ինձ զանգահարեց մեր երեց եղբայր-ներին մեկը և ասաց, որ գնամ աղոթքաժողովի, որովհետև շատ կարևոր հոգս կա, որի համար աղոթել է պետք:

Մի քույրիկ գույգ երեխա էր ունեցել, մեկը նորմալ էր, իսկ մյուսը խնդիրներ ուներ: Երեխայի գլխում ջուր էր հավաքվում, և գլուխն անընդհատ մեծանում էր, մեծահասակի գլխի չափ էր դառնել, բայց մարմինը գլխի համեմատ շատ փոքր էր մնում: Նրան մի անգամ վիրահատել էին, բայց մեկ ամիս անց նորից սկսել էր ջուր հավաքվել: Բժիշկներն առաջարկել էին տանել վիրահատության, այս անգամ՝ մասնագիտացված հիվանդանոցում: Երբ երեխայի մայրն ուզում է գնալ այդ հիվանդանոցը, քույրերից մեկը, որ այնտեղ էր աշխատում, նրան խորհուրդ է տալիս գնալ աղոթքաժողովի և ասում է, որ Աստված կարող է բուժել երեխային:

Երբ ես գնացի աղոթքաժողովի, այդ քույրը երեխային գրկած, լաց լինելով ներս մտավ: Երբ մոտեցա երեխային՝ տեսա, որ նրա գլուխն անհամեմատ մեծ էր մարմնից: Ես ժողովողին խնդրեցի աղոթել, հանեցի օծման յուղն ու շատ զգույշ օծեցի երեխայի գլուխը, որովհետև քնած էր: Ասացի. «Տե՛ր, Դու ստեղծել ես մարդուն,

պատրաստել ես նրա գլուխը, ցոյց տուր Քո ողորմությունը այս երեխայի հանդեպ»: Ես մտովի պատկերացնում էի, թե ինչպես է երեխայի գլխի մեջ ամեն բան կարգավորվում: Աղոթքի ժամանակ զգացի, որ մեր աղոթքը լսելի եղավ երկնքում:

Աղոթքը վերջացնելուց հետո ես դուրս եկա, որովհետև այլ գործեր ունեի: Նույն օրը, երեկոյան ժամը 23-ին քույրը երեխայի հետ գնացք է նստում և գնում Կիև, որտեղ պետք է հանդիպել վիրահատող բժշկին: Երեխայի գլուխը մինչև առավոտ փոքրանում, դառնում է նորմալ չափի: Երբ մայրը երեխային տանում է հիվանդանոց, բժիշկներն ստուգում են և զարմանում, որ առողջ երեխան հիվանդանոց է բերվել. երեխայի գլխի ոսկորները ճիշտ հեռավորության վրա էին դասավորված, և ոչ մի հիվանդության նշան չկար: Մայրն ուրախությունից դուրս է գալիս միջանցք և ինչքան ուժ ունի՝ գոչում. «Մեր Աստվածը կենդանի է»:

Այո՛, Աստծու ժողովրդի աղոթքները հրաշքներ են գործում:

Յուրի Մոնոտյուկ
Ուկրաինայի ԱՀԶ եկեղեցու եպիսկոպոս

ՆԵՐՄԱՆ ԱՂՈԹՔԻ ՈՒԺԸ (Վկայություն)

Մեր աշխատավայրում ինձ անարդարացիորեն վիրավորեցին: Սիրտս ու աչքերս լցվեցին արցունքներով, սակայն ինձ վիրավորողին ոչինչ չպատասխանեցի: Երեկոյան աղջկա հիվանդ կաթնատամի համար նրա հետ գնացի ատամնաբուժարան: Ատամնաբուժարանում էլեկտրականությունն անջատված էր և, ըստ երևույթին, ատամը հեռացրին չախտահանված գործիքով: Աղջկա մոտ ուժեղ արյունահոսություն սկսվեց և ամբողջ գիշեր չդադարեց: Չանգահարում էինք շտապ օգնություն, հիվանդանոցներ, բայց ոչ մի տեղ չէին պատասխանում: Ճգնաժամային 1992-ի սաստիկ ծնեռ էր. չկար ո՛չ տրանսպորտ, ո՛չ բենզին, ո՛չ դեղորայք... Փորձում էինք ավանդական միջոցներով, ողողումներով դադարեցնել արյունը, բայց այն չէր մակարդվում: Մոմի լույսի տակ ամբողջ գիշեր աղոթում էի ու լաց լինում, միաժամանակ հիշում էի աշխատավայրում ստացած անարդարացի վիրավորանքն ու ավելի շատ էի լաց լինում և աղոթում: Մակայն իմ աղոթքը մնում էր անպատասխան. ես չգիտեի, որ վիրավորված արտի աղոթքն ապարդյուն է:

Լուսաբացին սարսափով տեսանք աղջկա գունատ, այտուցված դեմքն ու սևացած լինը: Շտապ հիվանդանոց գնալուց առաջ որոշեցի մեկ անգամ էլ աղոթել. չէի կարողանում հավատալ, որ Աստծու կամքն է ուժասպառ, արյունաքամ աղջկա սառնամանիքին ոտքով հի-

վանդանոց տանելը, որտեղ, հնարավոր է, չլինեի էլեկտրականություն կամ դեղորայք: Ուզեցի աղոթել նույն ձևով, ինչպես ամբողջ գիշեր էի աղոթում, բայց անսպասելիորեն, անկախ ինձնից դիմեցի Աստծուն հետևյալ խոսքերով. «Տե՛ր, ների՛ր մեզ, չենք հասկանում... Տե՛ր, սրտունս նեղություն չկա, ես ներում եմ ինձ վիրավորողին, նա Քո զավակն է, նա դեռ չգիտի, որ որք չի և Հայր Աստված ունի...»:

Աղոթքս ընդհատեց աղջկա ուրախ ձայնը՝ նա ասաց, որ լավ է գգում: Աղջկա դեմքի գույնը կարգավորվել էր, այտուցն անցել, լինող միանգամայն առողջ տեսք ուներ, նույնիսկ հեռացված ատամի հետքը չէր երևում: Աստված ակնթարթորեն բուժեց աղջկա: Այդ օրն Աստծու կողմից ես մեկ նվեր ունեցա՝ ինձ վիրավորող ինձնից ներողություն խնդրեց:

Անցան տարիներ, բայց այս դասը մնաց ինձ հետ ընդմիշտ. «Այս դաժան աշխարհում հնարավոր է՝ աչքերդ հաճախ լցվեն արցունքներով, սակայն սրտիդ մեջ դրանց տեղ մի՛ տուր, այնտեղ միայն Հիսուս Քրիստոսն է ու սրտիդ տախտակների վրա գրված հրաշագործ խոսքերը՝ Տե՛ր, ների՛ր, չեն հասկանում... Տե՛ր, ներում եմ, չի հասկացել... ինձ էլ ներիր, Տե՛ր, ու հասկացրու...»:

Միլա Չալաբյան
Երևան

ՄԱՐԴԿԱՆՑ ԿՈՂՄԻՑ ԱՆՅՆԱՐԻՆԸ ՅՆԱՐԱՎՈՐ Է ԱՍՏԾՈՒ ԿՈՂՄԻՑ

Միտելի՛ եղբայրներ ու քույրեր, ես ցանկանում եմ, որ այս վկայությունն օգնի մեր բոլոր փատառողջ եղբայրներին ու քույրերին:

Եղբորս հիվանդության առաջին նախանշաններն ի հայտ եկան դեռևս 2009թ. դեկտեմբերից: Նրան շատ ծանր վիճակում լրիվ փայտացած (ոտք ու ձեռքը կծկված), անգիտակից վիճակում տեղափոխեցինք հիվանդանոցի վերակենդանացման բաժին: Երեք օր նա գիտակցության չէր գալիս: Եկեղեցու եղբայրներն իմ խնդրանքով շարունակ աղոթք էին բարձրացնում առ Աստված, և եղբայրս աստիճանաբար ոտքի կանգնեց: Այդ ժամանակ մենք չմտածեցինք, որ նա լուրջ հետազոտության կարիք ունի, մտածում էինք, որ դա խմիչքի հետևանք է, քանի որ նա գրեթե ամեն օր խմիչք էր օգտագործում:

2010-ի ամռանը եղբորս մոտ սուր գլխացավեր սկսվեցին, որոնք շարունակվեցին մեկ ամսից ավելի, տեսողությունն սկսեց վատանալ (ամեն ինչ կրկնակի էր տեսնում), աչքերը՝ շվել:

Մալայանի անվան ակնաբուժարանում ասացին, որ խնդիրը կապված է ոչ թե աչքերի, այլ գլխի հետ: Ախտորոշման կենտրոնում բժիշկ Ֆանարջյանը եղբորս քննելուց հետո նշանակեց գլխուղեղի մագնիսառեզոնանսային տոմոգրաֆիա (յամեր), և երբ ես բժշկի հետ մի պահ մենակ մնացի, նա անմիջապես, առանց վարանելու ինձ ասաց, որ գլխուղեղի ուռուցք է կասկածում: Ինչ-ինչ պատճառներով եղբորս հետազոտությունը մոտավորապես տասը օր հետաձգվեց: Ամեն օր, երբ վերադառնում էի աշխատանքից, նա սպասող աչքերով նայում էր ինձ, կարծես ես լինեի նրա հույսը, և դա ավելի էր տանջում ինձ:

2010թ. հունիսի 8-ի առավոտյան ես վատ լուրի կանխագագումով արթնացա և զանգ ստացա, որ եղբորս վիճակը շատ վատ է: Մենք նրան համարյա անգիտակից վիճակում հասցրինք հիվանդանոց: Հետազոտությունը տևեց մոտ 3 ժամ:

Այն կանխորոշումը, որ դեռ տասը օր առաջ բժիշկն ասել էր ինձ, հաստատվեց. հայտնաբերվել էր գոյացություն, որը ձգվում էր երկարավուն ուղեղից դեպի թալամուսներ: Ուռուցքը գտնվում էր երկարավուն ուղեղի մոտ, բոլոր զգայարանների (տեսողական, լսողական, խոսողական, շնչառական և այլն) կենտրոնում, և այդ զգայարանները հերթով պարալիզվում էին:

Բժիշկ Ֆանարջյանն ասաց, որ ցանկացած բժշկական միջամտություն՝ վիրահատություն, քիմիաթերապիա, ճառագայթում, հակացուցված է, քանի որ ուռուցքը գտնվում էր այնպիսի տեղում, որ հնարավոր չէ միջամտել: Բժիշկը ներարկումներ նշանակեց (հորմոններ) և շեշտեց՝ ընդամենը տասը օր, ոչ ավելի: Շուրջը կանգնած բուժքույրերը խղճահարությամբ էին նայում եղբորս:

Բժիշկներն այլևս անելիք չուներին և մեզ ուղարկեցին տուն. նրանք կարողացել էին միայն ախտորոշել հիվանդությունը, բայց որևէ բուժում անելու ի վիճակի չէին: Բայց

այն, ինչն անհնարին է մարդկանց համար, հնարավոր է ամենակարող Աստծու համար:

Եղբորս տուն բերեցինք անգիտակից, շրջապատին անհաղորդ վիճակում: Նա մահամերձ էր ու միայն ծանր շնչում էր: Ըստ երևույթին, ուռուցքը սեղմել էր արդեն շնչառական կենտրոնին, և նրա շնչառությունը ժամ առ ժամ ծանրանում էր:

Ես զանգեցի քույրերից մեկին ու խնդրեցի, որ եղբայրներն այցելեն մեր տուն (այդ օրերին շատ եղբայրներ գտնվում էին ճամբարում), և քույրս, որ ականատես էր եղել եղբորս ծանր վիճակին, հասկանալով իրավիճակի լուրջությունը, տեղյակ պահեց Հանքավանի ճամբարում գտնվող մեր եղբայրներին: Նրանք եկան Երևան և մի քանի այլ եղբայրների հետ այցելեցին մեր տուն: Երեք օր շարունակ եղբայրներն այցելում էին եղբորս, ամեն տեղ աղոթում էին նրա համար:

Առաջին երկու օրը եղբայրս անհաղորդ էր շրջապատին, երրորդ օրն սկսեց կամաց-կամաց խոսել, բայց գիտակցականը տեղում չէր, աչքին տարբեր տեսիլքներ էին երևում, և դա շարունակվեց մոտ երեք օր (մի անգամ ասել էր՝ մեր տուն շատ մարդիկ պետք է գային, այս ի՞նչ բերեցիք դուք իմ գլխին):

Ամենօրյա աղոթքաժողովների և բոլոր պաշտամունքների ժամանակ եղբորս համար աղոթքներ էին արվում:

Երեքշաբթի օր էր, երբ աշխատանքից վերադարձա՝ մայրս պատմեց, որ առավոտյան, մոտենալով եղբորս անկողնուն, տեսել էր նրան խաղաղ քնած, նորմալ շնչառությամբ և միանգամից հավատացել էր, որ նա ապաքինվել է: Նա պատմեց, որ եղբայրս չի հիշում իր հետ կատարվածը և դեռ չգիտի իր հիվանդության մասին: Այդ առավոտյան եղբայրս, արթնանալով, վրայից հանել էր տակդիրը՝ բարկանալով, թե ինչու են դա իրեն հագրել: Մայրս ինձ հարցրեց, թե կհավատալի՞ արդյոք, որ տուն գալով կլսեմ եղբորս ապաքինության մասին: Ես ասացի՝ ոչ, որովհետև նախորդ օրվա վիճակին նայելով չէր կարելի դա պատկերացնել:

Ապաքինվելուց մեկ ամիս անց եղբորս տարանք Քանաքեռի ուռուցքաբանական կենտրոն, որտեղ հորեղբորս աղջիկն աշխատում էր որպես բժշկուհի և մեզ ուղեկցեց գլխավոր բժշկի մոտ:

Բժիշկը կարողում էր ախտորոշումը, նայում էր նկարին, հարցնում էր եղբորս, թե արդյո՞ք գլխացավեր չունի, ստուգում էր նրան, նորից նայում էր նկարին ու զարմանում: Վերջում նա ասաց. «Եթե աչքերիդ տեսողության խնդիրը չլինի, դու քեզ բոլորովին լա՞վ կզգաս»: Եղբայրս ասաց՝ այո: Տեսողության խնդիրն ու աչքերի շլությունը մնացել էին, սակայն Աստված պետք է ավարտին հասցներ Իր սկսած գործը: Մի քանի օր անց եղբայրս առարկաները կրկնակի չէր տեսնում, տեսողությունն աստիճանաբար

սկսեց վերականգնվել, շլուքյունն անցավ:

Ապաքինվելուց հետո, երբ առաջին անգամ եղբայրս եկել էր կիրակնօրյա պաշտամունքի, նա ամբողջ երկու ժամ տեսիլքով Հիսուսին էր տեսել դաշտում՝ նստած՝ մի մանուկի գլուխը շոյելիս:

Մայրս ու եղբայրս այժմ հաճախում են նաև նորերի պաշտամունքների: Այս ամենի համար փառք Աստծուն:

Մի քանի օր առաջ եղբորս երագում ես նրան փոխանցել եմ մեղքի գիրքը, և Մովսեսի կերպարանքով մի մարդ, թերթելով այդ գիրքը, բացատրել է աշխարհում գոյություն ունեցող մեղքերը: Եղբայրս այդ երագից հետո անցավ առաջին խոստովանությունը:

Եղբորս ծանր մահամերձ վիճակին ականատես եմ եղել մեր անապաշխար հարազատները, և նրա ապաքինվելուց հետո մորս այն հարցին, թե ինչո՞ւ չեն հարցնում՝ ինչպե՞ս եղավ, նրանք թոթվել են ուտերը և պատասխանել՝ զարմացած ենք: Ավելացնեմ նաև, որ մայրս այդ օրերի ընթացքում ուշի ուշով հետևում էր եղբորս հետ տեղի ունեցող բոլոր փոփոխություններին և նրա գլխին նկատել էր կամար ու մատնահետքեր, որոնք նախկինում չեն եղել:

Փառք ամենակարող Աստծուն Իր մեծ հրաշքի համար, որ եղբորս մարմնավոր բժշկություն տալով բժշկում է նաև նրա հոգին՝ հավիտենական փրկության համար:

**Վկայությունը փոխանցել է տարածքային հովիվ
Լյովա Այդինյանը**

«Ամռանն ինձ մոտ ուժեղ գլխացավեր սկսվեցին ու տևեցին մեկ ամսից ավելի: Տեսողությունս շատ վատացավ, մույնիսկ մեկ շաբաթ շարունակ ոչ ոքի չեմ ճանաչել: Հետո եմ ինձ պատմել, որ շատ եղբայրներ մեր տուն են եկել, ինձ համար աղոթել: Երբ առաջին անգամ եկեղեցի գնացի, պաշտամունքի ժամանակ մոտ 2 ժամ տեսիլք էի տեսնում: Հիսուսը դաշտում ծաղիկների մեջ նստած՝ ծաղիկներն էր մշակում և մի փոքր տղայի գլուխն էր շոյում: Այդ օրվանից առողջությունս սկսեց լավանալ: Մեկ ամիս անց տեսողությունս ամբողջովին վերականգնվել էր: Այդ ամենը Ամենակարող Տիրոջ շնորհիվ է»:

ՀԱՅԿ

Ք Ը Ն Ը Չ Ե Լ Ե Վ Ս Ի Ր Ե Լ

Ե Ր Ե Խ Ը Յ Ի Ն

Երեխաների հոգևոր դաստիարակության լուրջ և պատասխանատու գործում հաջողության հասնելու համար շատ կարևոր է երեխաներին ճանաչելն ու սիրելը: Յուրաքանչյուր երեխա, անկախ բնավորությունից և խառնվածքից, ունի ճանաչվելու և սիրվելու կարիք: Երեխան այս կարիքների բավարարումը հիմնականում պետք է ստանա իր ծնողներից և ընտանիքից: Սուրբ Գիրքը մեզ ամենայն մանրամասնությամբ ցույց է տալիս, թե ինչ նշանակալի դեր է խաղացել ընտանիքը Իսրայելի ժողովրդի պատմության մեջ ու նաև հետագայում քրիստոնյա հասարակության առաջացման գործում: Ընտանիքը կոչված է ստեղծելու այնպիսի հոգևոր և սիրո մթնոլորտ, որում երեխան կմեծանա որպես բարեպաշտ և աստվածահաճո անհատ: Ընտանիքն իր սիրով, ճանաչողությամբ ու հաղորդակցությամբ հանդիսանում է այն լավագույն միջավայրը, որով կարելի է երեխային կապել Աստծու հետ: Պողոս առաքյալն իր աշակերտ Տիմոթեոսին գրում է. «Մտածելով քու վրադ եղած անկեղծ հաւատքը, որ առաջ քու մեծ մօրդ Լատդեայի ու քու մօրդ Եվնիկեի վրայ բնակեցաւ, և համոզուած եմ որ քու վրադ ալ կայ» (Բ Տիմ. 1:5):

Երեխային ճանաչելու և սիրելու ինչպիսի՞ միջոցներ ու մոտեցումներ են մեզ հարկավոր: Դիտարկենք դրանցից մի քանիսը:

Առաջին. Պետք է կարողանալ լսել երեխային, լսել ոչ միայն այն, ինչ ասում է երեխան, այլ նաև այն, թե ինչ չի ասում՝ թաքցնելով իր մտքերն ու սրտի խորհուրդները: Այն ծնողները, ովքեր երեխաների հետ զրուցելիս խորը հետաքրքրություն են ցուցաբերում և իմաստությամբ ու նրբանկատությամբ կարողանում են երեխայի սիրտը բացել Աստծու առջև, շահում են այդ երեխային: Երեխան (նաև յուրաքանչյուր մարդ) խոսելու միջոցով արտահայտում է իր ներսում եղածը, իր արարքները և հետագա անելիքները: Կան ծնողներ, ովքեր չեն կարողանում լսել երեխային, լսել ամենայն համբերությամբ, սիրով և մինչև վերջ: Ոչ մի բան այնքան չի վիրավորում երեխայի փխրուն զգացմունքները, որքան ծնողների անտարբերությունը: Դիմացիոն լսելու ունակությունն է հենց նրան սիրելու վառ վկայությունը:

Երկրորդ միջոցը երեխայի հետ խոսելու ձևն է: Եթե ծնողը չի կարողանում իր երեխայի հետ զրուցել հանգիստ, հավասարակշռված, սիրով ու հարգանքով, թող չզարմանա, որ երեխան խուսափում է իրենից: Երեխայի հետ զրուցելիս ծնողը պետք է իջնի, ցածրանա, հավասարվի նրա մակարդակին, ընկերանա նրա հետ, կարողանա ընկալել նրա ապրումները, զգացմունքները: Բոլորի հետ այդպես էր վարվում մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսը: Պակաս կարևոր չէ նաև այն, որ ծնողը զգա և երեխայի առջև ընդունի իր

սխալներն ու վրիպումները՝ ներողություն խնդրելով երեխայից: Ինչպես ասում է Պողոս առաքյալը՝ «Տկարներուն հետ տկարի պէս եղայ, որպէս զի տկարները շահիմ. ամէնուն հետ ամէն բան եղայ, որ ըլլայ թէ մէկ քանիները ապրեցնեն» (Ա Կորնթ. 9:22):

Երեխայի հետ տարբեր առիթներով զրուցելու ընթացքում իմաստուն ծնողներն օգտագործում են նաև խրատներով մեթոդը՝ երեխայի որևէ լավ արարքը կամ գործը գնահատելով, նրան քաջալերելով, Սուրբ Գրքից համապատասխան օրինակներ բերելով:

Երրորդ միջոցը երեխային խրատելու և պատժելու անհրաժեշտությունն է: «Խրատե քու որդիդ, որպեսզի քեզ հանգստացնես, և քու հոգիդ զվարճացնես» (Առակ. 29:17): Հաճախ ծնողների համար դժվար է հասկանալ, թե ինչպես պետք է ճիշտ խրատել երեխային: Բայց եթե դա արվի աստվածաշնչյան օրինակների համաձայն, ապա խրատը կդառնա ընտանեկան դաստիարակության միջոց, որը երեխայի մեջ կմշակի հոգևոր հատկանիշներ: Մենք հաճախ խրատը և պատիժը մոյճացնում ենք՝ ենթադրելով, թե խրատել նշանակում է խստորեն բռնաձև, թեկուզ գոնե թեթև ապտակի տեսքով: Սակայն Սուրբ Գրքում խրատը և պատիժը տարբեր հասկացություններ են: **Խրատը** երեխայի համար սահմանված վարքի կանոնների ու նորմերի կատարման խրախուսումն է: Այն երեխային օգնում է Աստծու Խոսքին հետևելով աճել հավատքի և սրբության մեջ՝ ավելի նմանվելով Տիրոջը: **Պատիժը** այդ կանոնների և նորմերի, այսինքն՝ Աստծու Խոսքի խախտման վարձն է: «Հասն զի Տէրը իր սիրածը կը խրատէ, և կը ծեծէ ամէն որդին զոր կընդունի» (Եբր. 12:6):

Այսպիսով՝ խրատը նախորդում է պատժին, և ոչ թե հակառակը: Այն ծնողները, ովքեր պատժում են իրենց երեխային՝ նախապես նրան կարգուկանոն չսովորեցնելով, կմեղադրվեն անազնվության և անարդարության համար: Բոլոր ծնողներն Աստծու առջև պատասխանատու են երեխաներին խրատի և պատժի միջոցով դաստիարակելու հարցում, բայց նրանք պետք է հիշեն, որ թե՛ մեկը և թե՛ մյուսը պետք է անել սիրով ու հոգատարությամբ,

այլ ոչ թե բարկությանը և չարությանը: Պատիժը պետք է անհասպաղ հետևի հանցանքին և համարժեք լինի մեղքի չափին. քրիստոնյա հայրն ու մայրը այդ և մյուս բոլոր հարցերում պետք է լինեն միաբան և վճռական: Պետք է խուսափել մարդկային-զգացմունքային խղճմտանքով վարվելուց: «Եվ յիրաւի ամէն խրատ նոյն ատեն ուրախարար չբոլոր, հապա տրտմական, բայց ետքը արդարութեան խաղաղարար պտուղը կը հատուցանէ անով վարժուողներուն» (Եբր. 12:11):

Չորրորդ միջոցը երեխաների նկատմամբ ամենօրյա հետևողականությունն է և հոգատարությունը: Այս միջոցը երկարաժամկետ է և կիրառվում է մինչև երեխայի լիովին մե-

ծանալը և աճելը: Կարելի է դիտարկել երեխաներին դեկավարելու չորս հիմնական տեսակ, որ ծնողները կիրառում են:

Իշխանով: Որոշ ծնողներ իշխում են երեխայի վրա և խստորեն վերահսկում նրա յուրաքանչյուր քայլն ու արարքը: Նրանք երեխայից պահանջում են չափից դուրս մեծ բաներ, որը նրանց տարիքի համեմատ ուժերից վեր է: Հետևանքը կարող է լինել այն, որ նման երեխաները մեծաման ճնշված, վախկոտ, սեփական մտածողությունից ու նախաձեռնությունից զուրկ կամակատարներ: «Հայրեր, ձեր որդիները մի բարկացնէք, որպէս զի չվիստին» (Կողոս. 3:21):

Ազատ թողնելով: Կան ծնողներ, ովքեր ճիշտ են գտնում երեխաներին ազատ թողնելը: Անկախ նրանց գործած արարքից՝ չեն խրատում, չեն պատժում, կամ շատ թույլ են լինում այդ հարցերում՝ մտածելով, որ երեխան կմեծանա, ինքն իրեն կհասկանա չարն ու բարին: Սակայն Սուրբ Գրքն ասում է. «Մանուկին սրտին մէջ յիմարութիւնը կապուած է. զանիկա խրատի գաւազանը կը հեռացնէ անկէ» (Առակ. 22:15): Երեխայի նկատմամբ ծնողների թողտվությունը լի է բացասական հետևանքներով: Այդպիսի երեխան կմեծանա ծուլ, եսասեր, աշխարհասեր:

Անհետևողական: Այսպիսի վերաբերմունք ունեցող ծնողների մոտ գերակշռում են դաստիարակման անկայուն և անկանխատեսելի ձևերը: Երեխայի նմանատիպ արարքի համար նրանք մի դեպքում խստորեն պատժում են, մյուս դեպքում քաղցրությամբ և փաղաքշանքով են վարվում. նման դեպքերում երեխան շփոթվում է, չի կարողանում հասկանալ ոչ պատիժը և ոչ էլ քաղցրությունը: Նրա մոտ ձևավորվում է անվստահություն և անորոշություն:

Լավագույն տարբերակը:

Ունենալով վերից իջած իմաստություն՝ ծնողները զիտեն, որ երեխային հարկավոր է և՛ սեր, և՛ խստություն, և՛ խրատ, և՛ պատիժ: Ինչպե՞ս և ե՞րբ այս ամենը գործադրել: Ավելի լավ է ունենալ քիչ կանոններ, բայց դրանք կիրառել մշտապես, քան երեխաների վզին փաթաթել պարտականությունների և կարգադրությունների մի ամբողջ հավաքածու, որը հնարավոր չէ իրականացնել: Երեխան պետք է համոզվի, որ իր ծնողներն իսկապես սիրում են Աստծուն ու Նրա Խոսքը, գոհանում են Տիրոջից ամեն բանի համար:

Սիրելի՛ եղբայրներ և քույրեր, սիրելի՛ ծնողներ: Եթե մենք իսկապես խորը մտահոգված ենք մեր մանուկ-պատանիների հոգևոր կրթության և դաստիարակության կարևորագույն խնդրով, ապա ցանկալի արդյունքի հասնելու համար յուրաքանչյուրիս անհրաժեշտ է Աստծու Խոսքով և հարատև աղոթքների ու ծոմապահության միջոցով Տիրոջից ստանալ օրհնություն և զորություն: Թող Աստված օգնի մեզ այս լուրջ և պատասխանատու գործում: Ամեն:

Ք Ա Ր Տ Ը Ր Ը Պ Ե Տ Ը

Մի անգամ մեծահարուստ մեկը կանչում է իր մոտ վաղուց աշխատող մի ճարտարապետի և ասում, որ ինքը հեռավոր երկրում պետք է տուն կառուցի: Նա ասում է, որ տան կառուցվածքն ու արտաքին տեսքը թողնում է ճարտարապետի հայեցողությանը, և որ այդ տունն ինքը նվիրելու է իրեն շատ թանկ ու հարազատ մի ընկերոջ:

Պատվերի համար ուրախացած՝ ճարտարապետը մեկնում է շինության համար նախատեսված վայր: Նա շատ խորամանկ է լինում և մտածում է, որ ինքը լավ գիտի իր գործը, և ոչ ոք ոչինչ չի նկատի, եթե ինքը շինարարության մեջ օգտագործի ոչ այնքան որակյալ նյութեր և որոշ աշխատանքներ կատարի թերություններով: Միևնույնն է, կառույցի տեսքը մոյճը կլինի, իսկ թույլ տրված սխալների մասին կիմանա միայն ինքը: Նման ձևով աշխատանքն արագ կավարտի և բավականին գումար կաշխատի՝ վաճառելով թանկարժեք շինանյութեր:

Նշանակված ժամկետում աշխատանքն ավարտված էր, և ճարտարապետն այդ մասին հայտնում է հարուստ գործատիրոջը: Վերջինս ընդունում է աշխատանքը և շինությանը նայելով ասում, որ ամեն բան շատ լավ է, ու հասել է այն պահը, երբ ինքը պետք է կառույցը նվիրի իր ընկերոջը, ով իր համար այնքան թանկ է, որ ինքը նրա համար ամուր և գեղեցիկ տուն կառուցելու նպատակով չի խնայել ո՛չ թանկարժեք շինանյութ, ո՛չ էլ աշխատանքային գործիքներ: Վերջում ավելացնում է, որ իր համար այդ թանկագին ընկերը հենց ճարտարապետն է, և այդ տունը ինքը նվիրում է նրան:

Աստված ամեն մարդու տալիս է հանձնարարություն՝ թույլ տալով նրան գործել ազատորեն, և հարության օրը ամեն մարդ որպես պարգև կստանա այն, ինչ կառուցել է իր ամբողջ կյանքում:

Հ Ո Վ Ի Վ Ը

Սովորական մի հովիվ տեղափոխվում է մի փոքրիկ ավանատիպ քաղաք, որպեսզի ծառայություն սկսի տեղի եկեղեցիներից մեկում: Ժամանելուց մի քանի օր անց նա դուրս է գալիս տնից և քաղաքային ավտոբուսով ուղևորվում դեպի քաղաքի կենտրոն: Ավտոբուս բարձրանալիս նա վճարում է վարորդին: Վարորդը նրա մանրը վերադարձնում է 25 ցենտ ավելիով: Հովիվը մտքում պատերազմ է սկսում: Նրա մի կեսն ասում է, որ ինքը պետք է այդ 25 ցենտը չպահի իրեն և ետ վերադարձնի, որովհետև դա շատ վատ արարք է: Իսկ մյուս կեսը համառում է՝ ասելով, որ դա ընդամենը 25 ցենտ է, դրա համար չարժե անհանգստանալ, չէ՞ որ ավտոբուսային ընկերությունը հարուստ է, գումարային մեծ շրջանառություն ունի և նման մանրությունով զբաղվելու ժամանակ էլ չունի: Ուրեմն պետք է այդ 25 ցենտը ընդունել որպես Աստծու կողմից օրհնություն և հանգիստ շարունակել ճանապարհը:

Երբ հասնում է ավտոբուսից իջնելու պահը, հովիվը ձեռքում պահած 25 ցենտը մեկնում է վարորդին և ասում, որ նա մանրը վերադարձնելիս 25 ցենտ ավելի է տվել իրեն: Ավտոբուսի վարորդը ժպտը դեմքին պատասխանում է, որ ինքը գիտի այդ մասին ու գիտի նաև, որ նա իրենց եկեղեցու նոր հովիվն է, և որ ինքը մտածում էր, թե արդյոք արժե՞ հաճախել այդ եկեղեցի, թե՞ ոչ: Դրա համար էլ որոշել էր ստուգել հովիվին՝ հետևելով, թե ինչպես կվարվի նա, երբ տեսնի 25 ցենտ ավելի մանրը:

Ավտոբուսից իջնելուց հետո սաստիկ շփոթված հովիվը հենվում է առաջին իսկ պատահած փողոցային լուսամփոփի սյանը և կամաց շշմջում. «Աստված իմ, քիչ էր մնացել, որ ես Քո Որդուն վաճառեի 25 ցենտով»:

Մեր ներսում ապրում են երկու հակադրություններ՝ հին մարդը և նոր մարդը:

Այս երկուսից ո՞րը կմնա և կապրի մեր ներսում: Նա, որին ես կկերակրեմ:

Տարվա ամիսներն ըստ հրեական օրացույցի

1. Ապիպ ամիս (Նիսան) - 30 օր (Ելից 13:4, Եսթեր 3:7) - Ապրիլ
2. Չիվ ամիս - 29 օր (Գ. Թագավորաց 6:1) - Մայիս
3. Սիվան ամիս - 30 օր (Եսթեր 8: 9) - Հունիս
4. Թամուզ ամիս - 29 օր (Ջաքարեա 8:19, Եզեկիել 8:14) - Հուլիս
5. Օգ ամիս - 30 օր (Եզրաս 7:9) - Օգոստոս
6. Իլուլ ամիս - 29 օր (Նեեմիա 6:15) - Սեպտեմբեր
7. Անթանի ամիս - 30 օր (Գ. Թագավորաց 8:2) - Հոկտեմբեր
8. Բուլ ամիս - 29 օր (Գ. Թագավորաց 6:38) - Նոյեմբեր
9. Քադի ամիս - 30 օր (Նեեմիա 1: 1) - Դեկտեմբեր
10. Թեբեթ ամիս - 29 օր (Եսթեր 2: 16) - Հունվար
11. Մեբաթ ամիս - 30 օր (Ջաքարեա 1:7) - Փետրվար
12. Ադար ամիս - 29 օր (Եսթեր 3:7) - Մարտ
13. Վեդադար ամիս - 11 օր - Հավելյալ

Տարվա մեջ քանի՞ անգամ էին տղամարդիկ պարտավոր երևալ Իսրայելի Տեր Աստծու առջև (Ելից 23:16)

Առաջին անգամ՝ բաղարջակերաց տոնին (Ելից 23:15)

Երկրորդ անգամ՝ երախայրի պտուղը հնձելու տոնին (Ելից 23:16)

Երրորդ անգամ՝ տարվա վերջին պտուղը հավաքելու տոնին (Ելից 23:16)

Միլեյի՝ ընթերցողներ, խնդրում ենք Ձեր դիտողությունները, առաջարկություններն ու սույնվորություններն ուղարկել խմբագրություն: Մենք սիրով հաշվի կառնենք Ձեր արձագանքները:

«Քարի լուր» ամսաթերթի
նախորդ համարները կարող եք
գտնել www.barilur.org կայքում:
Էլ. փոստ՝ bari_lur_09@mail.ru

«Քարի լուր» ամսաթերթը տարածվում
է անվճար և տպագրվում է հոժարական
նվիրատվությունների շնորհիվ: Նվիրատվու-
թյունները կարող եք ուղարկել խմբագրություն:
Հեռ.՝ 093-532-526, 093-954-930